

φαλῆς τῶν γυναικῶν Πελοπ. (Μάν.): Ἀνασήκωσε λίγο τὸ βαγιόλι, γιατί τῆς σκέπαζε τὸ κούτελο.

βαγιομηλεῖα ἡ, Κέρκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βάγιο καὶ μηλεῖα.

Εἶδος φυτοῦ ἀρωματικοῦ.

βαγιοξυλεῖα ἡ, Χίος.

Ἐκ τῶν οὐσ. βάγιο καὶ ξυλεῖα.

Ἐλαφρὸν κτύπημα διὰ κλάδων βαίων τὸ ὁποῖον ἀνταλλάσσουν τὰ παιδιὰ ἐξερχόμενα τῆς ἐκκλησίας τὴν Κυριακὴν τῶν Βαίων.

βαγιοπάζαρο τό, Μακεδ. (Καβάλλ.).

Ἐκ τῶν οὐσ. βάγιο καὶ παζάρι.

Ἀγορὰ γινομένη πρὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Βαίων κατὰ τὴν ὁποίαν ἄλλοτε ἐγίνοντο καὶ ἀγῶνες πάλης.

βαγιοπούλλα ἡ, Ἡπ. Κέρκ. Παξ. βαγοπούλλα Ζάκ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βάγια διὰ τῆς καταλ. -πούλλα.

Μικρὰ ὑπηρέτρια ἐνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Ἐβγαῖτε, βάγιες μου καὶ βαγιοπούλλες μου

Ἡπ. Συνών. βαγιούλλα (Ι), βαγίτσα (Ι), βάϊζα, βαϊζούλλα, δουλάκι, δουλίτσα.

Βαγιοσάββατο τό, Κύθν. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. βάγιο καὶ Σάββατο.

Τὸ Σάββατον πρὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Βαίων.

βαγιοστέφανο τό, ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωή* 59.

Ἐκ τῶν οὐσ. βάγιο καὶ στεφάνι.

Στέφανος ἐκ κλάδων δάφνης.

βαγιούλλα ἡ, (Ι) Κέρκ.—Λεξ. Πρω.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βάγια διὰ τῆς καταλ. -ούλλα.

Βαγιοπούλλα, ὁ ἰδ.

βαγιούλλα ἡ, (ΙΙ) Εὐβ. (Ἀνδρων. Ὁρ.) Κυδων. βαγγιούλλα Εὐβ. (Αὐλωνάρ.).

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βάγιο διὰ τῆς καταλ. -ούλλα.

Ι) Μικρὸς κλάδος φοίνικος ἢ δάφνης ἢ τινος τοιούτου ἐκ τῶν διανεμεομένων τὴν Κυριακὴν τῶν Βαίων Κυδων. Συνών. βαγίτσα (ΙΙ) 1. ΙΙ) Κάνιστρον πλατὺ καὶ μὲ χεῖλη χαμηλὰ πλεκόμενον ἐκ κλάδων λυγαρεῶς εὐχρηστον εἰς ξήρανσιν τῶν σύκων καὶ εἰς ἄλλας χρείας Εὐβ. (Ἀνδρων. Αὐλωνάρ. Ὁρ.) Συνών. καρτέλλα. Πβ. βαγιούλλι.

βαγιούλλι τό, Εὐβ. (Κονίστρ.).

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαγιούλλα.

Στρογγύλον πλέγμα ἐκ κλάδων λύγου εἰς σχῆμα κοσκίνου μὲ χαμηλὰ τοιχώματα τὸ ὁποῖον ἀλείφεται μὲ κόπρον βοῶς καὶ χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ τρέφονται ἐπ' αὐτοῦ μεταξοσκώληκες ἢ νὰ ξηραίνωνται σῦκα. Πβ. βαγιούλλα (ΙΙ).

βαγιούτσικο τό, ἀβαϊούτσικο Καππ. (Σινασσ.).

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βάγιο.

Μικρὸν βαῖον.

βαγιοφορικὰ τά, Σίφν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαγιοφόρος.

Κλάδοι βαίων χρησιμοποιούμενοι ὡς ἀποτρόπαια τῶν φαντασμάτων.

βαγιοφόρος ὁ, Θήρ. βαιοφόρος Νάξ. (Ἀπύρανθ.). βαγιουφόρους Λέσβ. βαγιοφόρα Κέρκ. Κεφαλλ. Λευκ. βαῖφόρα Κέρκ. (Ἀργυρεῖδ.). ἀγιοφόρα Ζάκ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. βαῖφόρος. Τὸ ἀγιοφόρα ἐκ παρετυμ. πρὸς τὸ ἄγιος.

1) Ὁ φέρων εἰς τὰς χεῖρας κλάδον βαῖου Κέρκ. (Ἀργυρεῖδ.): Ἄσμ.

Καὶ νὰ τὸ βάνῃ τοῦ Βαῖω νὰ βγαίῃ βαῖφόρα

καὶ νὰ τὸ βάνῃ τῇ Λαμπρῇ νὰ βγαίῃ λαμπροφόρα.

2) Ἡ ἐορτὴ τῶν Βαίων Κέρκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ.ά.: Τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τοῦ Βαυφοῦρου βάνει ψάρι (ἐπιτρέπεται ἢ ἰχθυοφαγία) Ἀπύρανθ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. 3) Κλάδος βαῖου σχηματισμένος συνήθως μεθ' ἐτέρου εἰς σχῆμα σταυροῦ καὶ διδόμενος εἰς τοὺς ἐκκλησιαζομένους τὴν Κυριακὴν τῶν Βαίων Θήρ. Λέσβ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βάγιο 1. 4) Πλέγμα ἐκ φύλλων φοίνικος μετὰ κλαδίσκου ἐλαίας ἢ ἄνευ αὐτοῦ φέρον ἐν τῷ μέσῳ χαρτόνιον μετὰ τινος εἰκόνος κοσμημένης δι' ἐπιχρυσωμάτων τὸ ὁποῖον οἱ ἱερεῖς κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Βαίων προσφέρουν εἰς ἐξέχοντας ἐνορίτας ἢ ξένους τιμῆς ἕνεκεν Ζάκ. Κεφαλλ. Λευκ.

Ἡ λ. καὶ ὡς κύριον ὄν. Θράκ. (Σηλυβρ.).

βαγιόφυλλο τό, ΠΓενναδ. Ἑλλην. γεωργ. 9, 364 βαγιόφυλλου Λέσβ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βάγιο καὶ φύλλο.

Φύλλον δάφνης ἐνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Γαθρέ μου, ἔς τὴ σιρβέττα σου βαγιόφυλλου πλιμένου

τοῖ' πάνου ἔς τοῦ βαγιόφυλλου ἀηδόνι πλουμισμένου

Λέσβ.

βάγισμα τό, Θράκ. (Αἰν.) κ.ά.—Λεξ. Δημητρ. βᾶϊσμα Ἡπ. Παξ. κ.ά.—Λεξ. Γαζ. (λ. ἔγκλιμα) Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βαγίζω.

1) Κάμψις, κλίσις Λεξ. Δημητρ. 2) Ροπή, κλίσις πρὸς μίαν κατεύθυνσιν Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) κ.ά.—Λεξ. Γαζ. Πρω.: Ἀπ' τοῦ πούλν τοῦ βᾶϊσμα ἐπ' οἱ τοῦ σαμάρ Ἡπ.

3) Ἀφθονος καρποφορία Παξ. 4) Μεταφ. κατάπτωσις τῶν σωματικῶν δυνάμεων ἕνεκα γήρατος Λεξ. Δημητρ.

βάγισσα ἡ, ἀμάρτ. βᾶϊσσα Ἰων. (Κρήν.) Κάσ. Χίος βᾶισσα Καππ. Κάσ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βαῖχισσα Νάξ. (Ἀπύρανθ.).

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάγια καὶ τῆς καταλ. -ισσα.

Ὑπηρέτρια ἐνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Ἐχω βᾶισσες δεκοχτὼ καὶ μ' ὄγοια θέλεις μεῖνε Ἀπύρανθ.

Πάντα μοῦ παραγγέλνει | μὲ μὲν βαγιαντανή,

μὲ τὴ μικρὴ βαῖσσα | τὴ μυστιρηιανή

Κάσ.

Βᾶισσες παίνοιν ἀπομπρὸς, βᾶισσες ἀποπίσω Καππ.

Καὶ παίρνει τοοὶ βαῖχισσες καὶ πάει

καὶ ἱατρικὰ βαστᾷ νὰ τὸνε ἱάνῃ

Νάξ. Συνών. βάγια Α 1, βαγιαντανή, βαγιαντή, βαγίτσα, βαῖλισσα (ἰδ. βᾶϊλας).

βαγιστὰ ἐπίρρ. ἀμάρτ. βαῖστα Μακεδ. (Νάουσι).

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαγιστός.

Κεκλιμένως: Πῆρι τοῦ δίσκου βαῖστα. Τοῦ βιβλίου στέκιτι βαῖστα.

βαγιστὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. βαῖστος Ἡπ. Μακεδ. (Καστορ.).

Ἐκ τοῦ ρ. βαγίζω.

1) Ὁ κλίνων πρὸς τὰ κάτω Ἡπ. 2) Λοξός, πλάγιος Μακεδ. (Καστορ.).

βαγίστρα ἡ, ἀμάρτ. βαῖστρα Μακεδ. (Πάγγ.).

Ἐκ τοῦ ρ. βαγίζω.

Τὸ κοράσιον τὸ ὁποῖον περιέρεται τὰς οἰκίας τὸ Σάββατον τοῦ Λαζάρου καὶ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων καὶ ψάλλει τὰ εὐχετικά ἄσματα τὰ λεγόμενα *βαίτικα*: Ἄσμ.
Νὰ κοσκινίξης μάλαμα, νὰ πέφτη τὸ χρυσάφι,
τὰ πυκνοκοσκινίσματα νὰ δίνης 'ς τοῖς βαΐστρες.

βαγίτικος ἐπίθ. ἀμάρτ. *βαίτικος* Μακεδ. (Πάγγ.)
 Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαγί*, δι' ὃ *ιδ.* *βάγιο*, καὶ τῆς καταλ. *-ίτικος*.

Ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν Βαΐων: *Τραγούδια βαίτικα*.

βαγίτσα ἡ, (I) Κάρπ. Κρήτ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) Μεγίστ. Προπ. (Κύζ.) κ.ά. *βαίτσα* Κεφαλλ. Μακεδ. Νάξ. Ρόδ. Σάμ. Σίκιν. Σύμ. κ.ά. *βαβίτσα* Ρόδ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *βάγια* διὰ τῆς καταλ. *-ίτσα*. Ἡ λ. καὶ ἐν Θανατ. Ρόδ. στ. 160 (ἐκδ. G Wagner σ.37) «καὶ νὰ τὲς ἐψικεύουσι οἱ δούλοι καὶ βαγίτσες».

Μικρὰ ὑπηρέτρια ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.
Καὶ κατεβαίν' ἡ βάγια τζη τοῦ Ἑλενῆς καὶ ἀνοίγει
κ' ἡ Ἑλενὶὰ ξοπίσω δου μὲ μὴ μὴ μικρὴ βαγίτσα
 Κρήτ.

Βαίτσες ἀπ' τὴ μὴ μερσά, βαίτσες ἀπ' τὴν ἄλλη
 Κεφαλλ.

Βάλ-λει βαβίτσες ἀπουμπρός, βαβίτσες ἀπουπίσω
καὶ μὴ 'ποὺ τὲς βαβίτσες τῆς ἐπαρηόρησέν τιν
 Ρόδ. Συνών. *ιδ.* ἐν λ. *βαγιοπούλλα*.

βαγίτσα ἡ, (II) Κρήτ. Κύπρ. *βαίτζα* Πόντ. (Ἀμισ.)
 Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *βάγιο* διὰ τῆς καταλ. *-ίτσα*.

1) Μικρὸς κλάδος φοίνικος, μικρὸ *βάγιο* Κρήτ. Ἡ λ. καὶ ὡς κύριον ὄν. ὑπὸ τὸν τύπ. *Βαγίτσα* Θράκ. (Αἰν. Μάδουτ.) Κυδων. κ.ά. *Βαίτσα* Θράκ. (Μέτρ. Σαρεκκλ. Σηλυβρ.) Σάμ. κ.ά. Τύπ. *Βαίτζα* ὄνομα ἀγελάδος γεννηθείσης τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων Πόντ. (Κερασ.) Συνών. *βαγιοούλλα* (II) I. β) Εἶδος ἀρτίσκου ἐπιμήκους διδομένου εἰς τὰ παιδία τὰ ψάλλοντα τὸν Λάζαρον Πόντ. (Ἀμισ.) 2) Λεπτὴ καὶ εὐλύγιστος ράβδος χρησιμεύουσα ὡς μάστιξ Κύπρ. 3) Ὁ καυλὸς τοῦ ἀσφοδέλου Κύπρ.

βαγίτσιν τό, ἀμάρτ. *βαίτσιν* Κύπρ. (Λεμεσ.)
 Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάγιο* καὶ τῆς καταλ. *-ίτσιν*, δι' ὃ *ιδ.* *-ίτσι*.

1) Τεμάχιον κλώνου λύγου ἢ ἄλλου φυτοῦ τὸ ὁποῖον προσδεσνόμενον ἀπὸ τὰ δύο ἄκρα διὰ σχοινίου εἰσάγεται εἰς τὸ στόμα ἵππου ἀντὶ χαλινοῦ. 2) Τεμάχιον κλώνου φυτοῦ τὸ ὁποῖον εἰσαγόμενον εἰς τὸ στόμα ἐριφίου καὶ προσδεσνόμενον ἐκ τῶν δύο ἄκρων διὰ λεπτοῦ σχοινίου μὲ τὰ κέρατα ἐμποδίζει αὐτὸ νὰ θηλάζη χωρὶς νὰ τὸ ἐμποδίξῃ νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ.

βαγιτσώνω ἀμάρτ. *βαίτσωνω* Κύπρ. (Λεμεσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαγίτσιν*.
 Θέτω *βαγίτσιν* εἰς τὸ στόμα ἵππου ἢ ἐριφίου: *Βαίτσωνω τὸν ἄπ-παρον-τὸ 'ρίφιν*.

βαγιωνιά ἡ, Κρήτ. *βαγιουνιά* Θράκ. (Αἰν.) *βαγιωνέα* Κύθηρ. *βαγιωνέ* Δ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάγιο* καὶ τῆς καταλ. *-ωνιά*.

1) *Βαγιά* 1, ὃ *ιδ.*, Θράκ. (Αἰν.) Κύθηρ. 2) *Βαγιά* 3, ὃ *ιδ.*, Κρήτ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κρήτ. Πόρ.

* **βαγκανίζω**, *βαγκανίζου* Εὐβ. (Στρόπον.)

Ἀγνώστου ἐτύμου. Πιθανῶς λ. πεποιημένη.

Βομβῶ: *Βαγκανίζ'* ἢ *μυῖγα* (οἱ μυῖγες). || Φρ. *Βαγκάνι-ξαν'* τ' ἀφτιά μου (ξεκουφάθηκα ἀπὸ τοῖς φωνές).

βαγμονή ἡ, Πόντ. (Ἰνέπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βάζω*.

Ὑλακὴ κυνός: Παροιμ. Ὁ στούλλος *ψοφῇ* καὶ τῇ *βαγμονῇ* του 'κὶ ἀφίνει-ν-τῇ (δὲν ἀφίνει' ἐπὶ τοῦ μὴ ἀποβάλλοντος τὴν κακίαν). Συνών. *ιδ.* ἐν λ. *βαβιξιά*.

βαγμούρα ἡ, Μακεδ. (Κοζ. Σιάτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. * *βαγμός* καὶ τῆς καταλ. *-ούρα*.

Βοή ἐνθ' ἄν.: Ἐχου *βαγμούρα* 'π' τ' ἀφτιά μ' Κοζ.

βαγονεῖα ἡ, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαγόνι* καὶ τῆς καταλ. *-εῖα*.

Ποσότης ὅσην χωρεῖ ἐν βαγόνι: *Μὴ βαγονεῖα σ'τάρι*.

βαγονέττο τό, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vaгонetto*.

Μικρὸ βαγόνι χρησιμοποιοῦμενον συνήθως εἰς ἐργοστάσια πρὸς μεταφορὰν ὑλικοῦ.

βαγόνι τό, κοιν. *βαγόνι* Νάξ. *μαγόνι* Κίμωλ. Σέριφ. Στερελλ. (Μεσολόγγ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vaγονε*, ὃ ἐκ τοῦ Ἀγγλ. *wagon*. Πβ. DHesseling ἐν Byzant. Zeitschr. 12,596.

Ἀμαξα σιδηροδρομικὴ ἐνθ' ἄν.: Φρ. Ἐχομε *βαγόνι* (ἐπὶ ἀφίξεως διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἐμπορεύματος) Ἀθῆν.

βάγρα ἡ, Τσακων.

Πιθανῶς ἔχει σχέσιν ἐτυμολογικὴν πρὸς τὸ παρὰ Δουκ. *βακρίζω*. «Βοῇ ὥσπερ οἱ κύνες... ἤγουν βακρίζει».

Τὸ συνεχὲς κλάψιμον, κλαυθμυρισμός: Ἐγκι τὸ *καμπ-ζὶ ἐν ὄλιον βάγρα* (αὐτὸ τὸ παιδί εἶναι ὄλο βάγρα). Συνών. *κλάψα*, *μουρμούρα*.

βάδα ἡ, Θήρ. Ἰων. (Κρήν.) Μεγίστ. Χίος κ.ά. — *Λεξ. Δημητρ.*

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vada*. Ἰδ. MVasmer ἐν Byzant. Zeitschr. 17, 116.

1) Ἡ ὀριζομένη καὶ κατατιθεμένη ὡς κερδιστέα ποσότης χρημάτων ἰδίᾳ ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ Θήρ. Μεγίστ. κ.ά.: *Βάλλω βάδα* Θήρ. β) Ἐχέγγυον, ἐγγύησις *Λεξ. Δημητρ.* 2) Ὁστέινον ἢ μετάλλινον κέρμα χαρτοπαιγνίου ἀντικαθιστῶν χρῆμα Χίος—*Λεξ. Δημητρ.* Συνών. *μάρακα*. 3) Δαπάνη Ἰων. (Κρήν.) κ.ά.: *Πάει πολλὴ ἡ βάδα*. Συνών. *ἐξοδο*. 4) Ζημία Χίος: *Τοῦ 'κατσεν ἡ βάδα*. Συνών. *ζημιά*.

βαδάνι τό, Ζάκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάδα*.

Ἡ ὑπὸ τῶν χαρτοπαικτῶν καφενεῖου διδομένη εἰς τὸν καφεπώλην ἀμοιβή. Συνών. *βιδάνιο*.

βαδίζω λόγ. σύννηθ. *βαδίζου* Μακεδ. (Βέρ. Πάγγ.)

Τὸ ἀρχ. *βαδίζω*.

Προχωρῶ βάδην ἐνθ' ἄν.: *Οἱ στρατιῶτες βαδίζουν προφυλαγμένοι σύννηθ. Δὲ μπουρῇ νὰ βαδίσ'* Πάγγ. *Δὲ βαδίζ'νι τοῦ χ'μῶνα τὰ πράματα* (τὰ ζῶα) Βέρ.

βάδισμα τό, λόγ. κοιν. *βαίσμα* Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *βάδισμα*.

Πορεία ἐνθ' ἄν.: *Βάδισμα σταθερὸ σύννηθ. Βάδισμα ἀλόγιστο* ΓΒλαχογιάνν. Λόγοι κὶ ἀντίλογ. 147.

βάδωμαν τό, Κύπρ. *βάωμαν* Κύπρ.

1) Κλείσιμον. 2) Τὸ δι' οὗ κλείνει τις: Ἄσμ.

Βάλ-λει τὸν λίθον βάδωμαν, τὸν μόλυβον μαντάλιν.

βαδών-νω Κύπρ. *βαών-νω* Κύπρ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

